

NOVA DOBA

(NEW ERA)

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION.

Naše geslo v tem letu mora biti: dvajset tisoč članov do konvencije!

Entered as Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1879. — Acceptance for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, authorized March 18th, 1925.

NO. 7. — STEV. 7. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY, FEBRUARY 15TH, 1928. — SREDA, 15. FEBRUARJA, 1927. VOLUME IV. — LETNIK IV.

DROBNE VESTI IZ CLEVELANDA

Slovensko dramskično društvo Triglav priredi v nedeljo 19. februarja v Slovenskem Narodnem Domu zanimivo narodno igrano "Legijonarji." Ta igra je izšla iz časov francoske okupacije na Slovenskem in je nekakšna predhodnica "Rokovnjačev." Predstave dramskičnega društva Triglav so po navadi dobro izvedene in številno obiskane.

Prihodnje predavanje pod patronatstvom Slovenske Narodne Citalnice se bo vršilo v sredo zvečer 1. marca v dvorani na 1. novo poslopje Slovenske Narodne Doma. Predavanje bo naš slovenski pesnik Ivan Zorman. Predmet predavanja bo: "Trije izmed naših največjih mož."

Dr. Salisbury, načelnik School Health Service v Clevelandu, objavlja sledeče obvestilo: "Clevelandski zdravstveni oddelek pristoja protekcijo proti dječji (difteriji) vsem otrokom drugega razreda katoliških in luteranskih šol. V tednu 13. februarja bo vsak otrok prvega razreda dobil vprašalno polo, da se vrže na tla. Potrebno je, da starši ali varuhi otroka podpišejo to polo, predno more zdravstveni oddelek dati protekcijo. Učinek te protekcije je neskočljiv, in tisti, ki ne doležejo v štirih dneh, so v zavarovanju proti davici za življenje. Nedvomno je, da vsakega očeta ali matere, ki se poslužuje te protekcije, varuje svoje otroke proti da-

Prizivno sodišče za Cuyahoga County je dne 9. februarja podalo odločitev glede tolačenja državnega prohibicijskega zakona. Ta odločitev pravi, da je prohibicijski agenti nikakršne pravice preiskovati domov, naj imajo preiskovalni warrant ali ne. Pri preiskovanju doma manjšo količino alkohola, brez ozira na to, ali kako jo je dobil, in jo sme vzeti sam, ali postreže za njo gostem. Ako bo to določbe sodišča potrdilo tudi v drugih sodiščih v Cuyahoga County, bodo privatni domovi, ki se opojna pijača ne prodajo, popolnoma varni pred državnimi prohibicijskimi agenti. Čeprav najvišje sodišče ne poda odločitev v tem oziru, drži do-
Prizivno sodišče.

Knjižničar Slovenske Narodne Citalnice v Clevelandu prosi knjižničarje, ki imajo knjige izdane pred letom 1910, da jih prinesejo čez določeni čas, da jih lahko kateri knjigo izgradijo. Ako kateri knjigo izgradijo, naj sporoči knjižničarju, da mu jih prinese. Knjižničarji, ki imajo knjige izdane pred letom 1910, da jih prinesejo čez določeni čas, da jih lahko kateri knjigo izgradijo. Ako kateri knjigo izgradijo, naj sporoči knjižničarju, da mu jih prinese. Knjižničarji, ki imajo knjige izdane pred letom 1910, da jih prinesejo čez določeni čas, da jih lahko kateri knjigo izgradijo. Ako kateri knjigo izgradijo, naj sporoči knjižničarju, da mu jih prinese.

Velika mladinska društva Collinwood Boosters, št. 1, S. K. Jednote, ki se je v soboto 11. februarja v Slovenskem Domu, je bila prav zanimiva obiskana. Agilni in energični fantje in dekleta telesa moralni in nedvomno tudi finančni uspeh. Priredili gre tudi nekaterim stari članom in članicam društva, ki so slihi mladež tako prijateljsko na roke.

TEDENSKI PREGLED

OGENJ v zlatem rudniku v naselbin Timmins, Ontario, je dne 10. februarja zajel okoli 35 rudarjev. Po dosedaj došlih poročilih je mrtvih šest. Nekaj so spravili živih na površje. V dotični naselbini biva tudi nekaj Slovencev in bati se je, da so med ponesrečenimi tudi naši rojaki.

ZVEZNI SENAT je s 56 proti 26 glasom sprejel resolucijo senatorja La Follette, ki določa službeno dobo predsednika Zedinjenih držav na največ dva termina.

VELIKI in svetovno znani iznajditelj Thomas A. Edison je dne 11. februarja praznoval svoj 81. rojstni dan v svojem zimskem bivališču Fort Meyers, Florida. Iznajditelj električne žarnice, gramofona in tiščerih reči, ki neizmerno prispevajo k udobnosti vsega človeštva, je še vedno zdrav in čvrst in neprestano na delu. Pri praznovanju Edisonove 81. letnice sta bila navzoča tudi njegova stara prijateljica Henry Ford in Harvey Firestone. Edison je bil rojen v vasi Milan, blizu mesta Sandusky, Ohio.

OGNJENIK Krakatoa, ki je miroval od leta 1883, kaže znake, ki napovedujejo ponovni izbruh. To svarilo je poslala okolici dne 10. februarja nizozemska narodna geografska družba. Vulkan Krakatoa se nahaja v Sand ožini, med otokoma Java in Sumatra. Leta 1883 je ta ognjenik dobesedno eksploziral in je pri tisti priliki izgubilo življenje nad 3.000 ljudi. Nihče, ki je videl eksplozijo, ni ostal živ, da bi povedal o nji. Grom eksplozije se je čul na Rodriguezu otoku, tri tisoč milj proč. Erupcija je vzdignila morske valove ob Južni Ameriki, deset tisoč milj proč.

TRGOVSKI tajnik Herbert Hoover je dovolil svojim pristašem v državi Ohio, da rabijo njegovo ime v spomladnih predsedniških primarnih volitvah. S tem je oddan prvi strel v boju, da prihodnja republikanska konvencija nominira Hooverja kandidatom za predsednika Zedinjenih držav.

EVROPO je pretečeni teden obiskala vrsta nesreč. Na Angleskem in Irskem so silni viharji usmrtili 21 oseb. Utinilo je 24 ribičev, nedaleč od Leningrada. Na Norveškem so viharji usmrtili 21 oseb. Eksplozija dinamita v Rudzenskovev, Rusija, je zahtevala 12 življenj. V premogovnem rovu v Whitehall, Anglija, je zasulo 13 rudarjev.

LETALSKI polkovnik Chas. A. Lindbergh je v ponedeljek 13. februarja srečno dokončal svojo tretjo večjo turo, ko se je vrnil "domov" v St. Louis, s svojim slovesnim letalom "Spirit of St. Louis." Dne 13. decembra 1927 je poletel iz glavnega mesta Washington v Mehiko, od tam v Guatemalo, Honduras, San Salvador, Nicaragua, Costa Rica, Panamo, Colombio, Venozulo, Virginjsko otočje, Santo Domingo, Cubo in od tam v St. Louis, Mo. Preletel je 9.390 milj brez vsake nesreče, le v par slučajih je bil nekoliko zadržan vsled meglenega vremena. Res: Lucky Lindy!

Pomagajmo našim bratom na štraku, da ne bodo črtani radi zaplakanja asesmentov. Vsi tozadevni prispevki naj se pošiljajo na glavni urad J. S. K. Jednote.

OSTANEK DAVNIH DOB

Znanstveniki pravijo, da je živalstvo razvojne dobe bilo obdarjeno s tremi očesi. To je bilo seveda pred milijoni leti. Ako so sesalci kdaj imeli tretje oko, so isto izgubili že pred stotisoči let. Gotovo pa je, da se je nahajalo tretje oko v glavi bolj primitivnih živali. Lobanja nekega morskoga zmaja, kateremu so znanstveniki naredili ime "ichthyosaurus", kaže v sredini čela vdrtino za tretje oko. Nekateri kuščarji današnje dobe imajo sredi glave še vedno nekaj očesu podobnega. Vdrtina je zakrita z luskami in v isti se nahaja neka snov, ki bi se pod ugodnimi pogoji mogla razviti v oko.

Na nekaterih malih, nenaseljenih otokih Nove Zelandije pa še danes žive kuščarji, ki imajo po tri očesa. Ta zanimivi kuščar se imenuje "tuatera" in ima poleg dveh normalno razvitih očes ob straneh glave, še eno na vrhu glave. To tretje oko mu je menda odveč, zato je pokrito z luskom. Če se ta luska odstrani, pokaže se spodaj oko, ki sicer ni normalno razvito, ker ga žival nikdar ne rabi, toda pri natančni preiskavi so našli znanstveniki, da sestoji iz popolnoma enakih delov kot normalno kuščarjevo oko. To je torej nekako oko v rezervi in bi se morda razvilo do popolnosti, če bi kuščar izgubil drugi dve očesi.

Ti mali boječi kuščarji živijo, kot že omenjeno, na nekaterih nenaseljenih novozelandskih otokih, v luknjah, katere si izkopljejo v zemljo. Preživljajo se z raznim mršesom. Včasih je bilo te vrste kuščarjev dovolj po vsej Novi Zelandiji in Maori, domačini tistih krajev, so jih s slastjo vživali. Prišli pa so beli naselniki, ki so z ognjem uničili velike goščave in z njimi tudi mnogo teh reptilov. Kar ni opravičljivi, so dokončali psi, mačke in prešiči.

Zanimivo je, da so se te živali, ki spadajo v trianosko dobo, torej milijone let nazaj, ohranile v bližini Avstralije, ki je, kar se živalstva tiče, jako zaostal svet. Tam žive "kivi", ptiči brez perot, kenguriji, ki nosijo svoje negodne mladiče v kožni vrečki na prsih, neke vrste kljunači, ki imajo široke rožene kljune, štiri noge, ležejo jajca in dojiyo mladiče, in več drugih nenavadnih živali.

Amerika prva.

Pretečeno leto je bilo na znanem svetu 98 poplav, 75 ciklonov, tornadov in tajfunov, 31 večjih potresov in še nekaj drugih večjih nesreč. Od tega števila nesreč jih je odpadlo na Ameriko 25, torej je izmed vseh dežel na prvem mestu. V Italiji je bilo istočasno 21 večjih elementarnih nesreč. Ker so Zedinjene države nepri- merno večje od Italije, pomeni, da je v Italiji najbolj nevarno za živeti. In Mussolini še ni vstet pri tem.

Koliko dežja pade.

Iz oficijelnih števil je izračunano, da vsak dan na vsem svetu toliko dežja pade, da bi deževnica napolnila rezervar 400 kvadratnih milj obsegajoč in deset čevljev globok.

Koliko izdamo za zdravnike.

Neki statistik je izračunal, da povprečna ameriška družina izda letno \$60 za zdravnike in zdravnika.

KAJ MORE RAZISKOVALEC DOZIVETI

Zgodovinarji nam pripovedujejo, da je bil Buda ubog menih, ki je učil Kitajce krepostnega življenja, pri tem pa je tajil bogove. Po svoji smrti pa je sam postal bog in dandanes ga kot takega častijo milijoni v neštevilnih pagodah dežele kamelij. Se vse kaj bolj čudnega kot se je zgodilo Budi, se lahko primeri v današnjih dneh raziskovalcu tropskih pragozdov. Velika južnoameriška republika Brazilija je primeroma še zelo malo obljudena. Velikanska ozemlja so še docela neraziskana. Blizu meje Bolivije se prične ozemlje, imenovano Matto Grosso, ki meri kakšnih 350 tisoč kvadratnih milj. Potemtakem je večje kot če bi skupaj postavili naše države Ohio, Illinois, Indiana, Iowa, Missouri in Michigan. Na tem velikanskem ozemlju žive indijanska plemena, ki so po civilizaciji še v kameniti dobi. Ozemlje pokrivajo prostrane tropske džungle in v njih živi morda do pol milijona Indijancev.

V teh džunglah lahko beli raziskovalec dobi zastrupljeno puščico med rebra, lahko podleže malariji ali kakšni drugi bolezn, lahko pa postane proti svoji volji in namenu živi "bog" tamkajšnjih domačinov. Niti eno, niti drugo ni prijetno in zaželjeno za civiliziranega človeka, toda "bogovanje" je menda končno še najboljšje. Zgodilo se je že, da so Indijanci tistih krajev ugrabili bele raziskovalce in jih častili kot bogove, pri tem pa skrbno pazili, da jim ne uidejo. Nekaterim se je kljub temu posrečilo pobegniti v civilizacijo, kjer so postali zopet navadni ljudje, o drugih ni bilo sluha ne duha nikoli več.

Angleški znanstvenik in raziskovalec George M. Dyott se je nedavno napotil proti pragozdov Matto Grosso in bo skušal najti svojega tovariša polkovnika Fawcetta, o katerem že tri leta ni nobenega glasu. Polkovnik Fawcett je izurjen raziskovalec divjin in za časa svetovne vojne se je odlikoval v angleški armadi kot poveljnik artilerijske brigade. Leta 1925 je na poziv in s finančno podporo angleške geografske družbe in ameriških časnikarjev odšel v džungle Matto Grosso v svrhu raziskovanja. Z njim je šel njegov sin Jack in prijatelj Raleigh Rimmell. Na zadnji postojanki civilizacije so si nabavili več mul in različnega provianta. Seveda so vzeli s seboj tudi puške in streljivo, kakor tudi kompase in različne priprave za merjenje. Po enem mesecu potovanja so dospeli do ozemlja Bakairi Indijancev, kjer so gori omenjene tri bele možje zapustili domačinski gonjači in služabniki. Od takrat ni bilo o drznih raziskovalcih nobenega glasu več. Nihče ne ve, kakšna je njihova usoda, toda raziskovalec Francis G. Smith meni, da so možje živi in zdravi. Polkovnik Fawcett je vaju življenja v pragozdih in glede hrane ni težkoč, ker tam se dobi dovolj užitnih sadežev, kakor tudi različne divjačine. Ni pa nevarnih zveri. Nevarnost mrzlice ni velika in polkovnik Fawcett je vaju občanjanja z divjimi rodovi pragozdov.

Mnogi raziskovalci sodijo, da so se Indijanci tistih krajev čudom čudili nadnaravnim činom belih ljudi, jih pripoznali za bogove ter jih sklenili obdržati

(Dlje na 2. strani)

KORISTNI NETOPIRJI

Proti netopirjem imajo mnogi ljudje razne predsodke, ki so večinoma brez podlage. Očita se jim, da se zapletajo človeku v lase in da so polni mrčesa. To je izmišljeno in glavni vzrok ljudske mržnje proti netopirjem nedvomno izhaja iz dejstva, da letajo okoli v mraku in ponoči kot strahovi in da so čudni, oziroma celo grdi na pogled. Netopirji pa so izredno koristne živali, ker uničijo ogromne množine najrazličnejšega mrčesa. V okolici, kjer se naseli nekaj netopirjev, bodo tudi komarji kmalu iztrebljeni. V zmerno gorkih krajih žive le male vrste netopirji, ki jih nekateri ljudje nazivajo letajoče miši.

Netopirji so posebne vrste sesalci, ki v resnici letajo po zraku. Samice rode žive mlade in jih doje, kot drugi sesalci. Okostje prednjih nog je netopirjem podaljšano in tvori ogrodje za kožnate peruti. Če bi človek primeroma svoji velikosti hotel nositi take peruti, morali bi se mu prsti na rokah podaljšati za deset čevljev. Netopirji po dnevi spijo v temnih votlinah, podstrešjih ali opušenih poslopjih. Počivajo navadno tako, da stisnejo letalno mrežo k sebi in se z glavo navzdol obesimo s krepeljci zadnjih nog na kakšen predmet. So zelo družabne živali in prenočujejo v skupinah po več sto ali tisoč skupaj. V zmerno gorkih krajih tudi večinoma vso zimo prespijo.

Mnogo več netopirjev kot pri nas se nahaja v gorkih krajih, kjer so aktivni vse leto. Tam jih je najti vseh vrst in velikosti. Posebno veliko jih je na zapadnoindijskih otokih. Netopirji, imenovani "letajoče lisice" merijo z razpetimi perutmi po dva čevlja in več. Te vrste netopirji se hranijo tudi s sadjem. Domačini tistih krajev se jih boje, toda so popolnoma nenevarne živali, samo nekaj škode povzročijo po sadovnjakih. Kar je manjših vrst netopirjev se pa skoro izključno preživljajo z mrčesi in so vsled tega zelo koristni.

V skalnih votlinah, kjer netopirji prenočujejo v velikih množinah, se iz odpadkov nabira izvrsten gnoj. Kot omenjeno, se netopirji hranijo večinoma z žuželkami, ki so bogate na nitrogenu ali dušiku. Dušik pa je imenitno gnojilo. Domačini v tistih krajih nabirajo ta gnoj v vreče in ga prodajajo. Gnojilo je pa tako močno, da ga je treba pred porabo močno pomešati s prstjo, sicer ga rastline ne prenesejo.

V Južni Ameriki žive veliki netopirji, ki jih nazivajo vampirje, ker pijejo kri speči goveji živini in včasih celo trdno spečim ljudem. Ti netopirji seveda niso nič kaj prijetni gosti. Toda kar je netopirjev na severni polobli, nimajo teh grdih lastnosti, ampak so v splošnem človeku zelo koristni, ker uničijo velike množine škodljivih mrčesov.

Vendar enkrat!

To kar so povprečni Američani sodili že davno, je končno potrdila tudi znanost. Po desetletnih poskušnjah zveznega poljedelskega departamenta se je pronašlo, da se jajca s praženo slanino ali šunko izborna jed. Ta kombinacija vsebuje potrebne vitamine in redilne snovi v pravi proporciji.

GLASOVI Z RODNE GRUDE

Petdesetletnico rojstva največjega še živečega slovenskega pesnika Otona Zupanciča praznovali so v mnogih krajih Slovenije z velikimi slavnostmi. Jugoslovanski kralj ga je pri tej priliki odlikoval z redom Belega orla 5. razreda.

Letos, pričetkom meseca maja prispe v Jugoslavijo večja skupina angleških zdravnikov, približno 40 oseb. Ogledali si bodo razne pokrajine, v prvi vrsti Dalmacijo. V Jugoslaviji ostanejo več tednov. Obiščejo tudi Zagreb in Ljubljano.

Sekretariat mednarodne konference za pomirjenje narodov v Londonu vrši sedaj potrebne priprave, da tri velike skupine visokošolcev iz Afrike, Anglije in Avstralije tekem letošnjega leta prepotujejo Jugoslavijo zaradi spoznavanja in zblizanja z našim narodom.

Veleposelstvo Fužine pri Vitaju, prej last veleindustrija Steinbeisa, je te dni na sodni dražbi kupila mariborska Mestna hranilnica. Razen obsežnih gozdov spada k omenjenemu posestvu električna centrala, ki preskrbuje termalno kopalnice Dobrovo z električno razsvetljavo, nadalje velika žaga z električnim obratom in več velikih poslopij.

V Split je nedavno prispela luksuzna ameriška ladja "Conqueron" s skupino ameriških milijonarjev, ki si hočejo ogledati jugoslovansko rivijero. To je prva letošnja tujca ladja, ki je prispela na Jadran.

V Rumi je nedavno umrla Elizabeta Kreveld v visoki starosti 104 let. Bila je, kakor zatrjujejo, najstarejša žena v Sremu.

Grad Ozalj pri Karlovcu, nekdanji lastnik hrvatskega bana grofa Petra Zrinjskega, ki je bil — kakor znano — leta 1671 zaradi upora proti Avstriji skupno s grofom Frankopanom in Dunajskem Novem mestu obglavljen je sedanji lastnik grof Thurn-Taxis poklonil "Brači hrvatskog zmaja."

Veliko županstvo v Mostarju je prejelo mnogo prošelj iz raznih krajev Hercegovine, in sicer tako od katoličanov in muslimanov, kakor od pravoslavnih, naj se jim dovoli, da se izselijo. Posebno veliko prošelj je prišlo iz trebinskega in stolškega sreza. Ljudje zahtevajo predvsem potne liste za Ameriko in Francijo, muslimani pa večinoma za Turčijo.

Novi občinski načelnik v Postojni nosi italijanski priimek Relli. Doma pa je iz Istre, kjer je le malo italijanskih priimkov. V italijanski armadi si je kot prostovoljec izbral priimek Relli in ga obdržal poprej pa se je zval Rožman. Giovanni Relli je Ivan Rožman iz Kopra, sin slovenskih staršev in zna dobro slovensko.

V raznih vojaških pisarnah je bilo zaposlenih mnogo slovenskih fantov. Pisarniško službo so opravljali izborni ali za novo leto je prišel ukaz, da se imajo v pisarnah nadomestiti edinole vojak italijanske krvi, narkar so bili odslovljeni takoj vsi Slovenci.

VSAK PO SVOJE

Zastopniki enaindvajsetih ameriških republik, zbrani v Havani na Cubi, so navdušeno pozdravili našega Lindbergha, ki je tam dokončal svoje letalsko turo po Srednji in deloma Južni Ameriki. Noben kralj, noben državnik in noben vojskovođa ni bil deležen tolike slave kot ta mladi ameriški državljani, priprosti sin naselnika. Najlepše pri tem pa je, da si je to slavo fant zaslužil sam s svojim znanjem, pogumom in skromnostjo in da pozdravi, s katerimi ga obsipljejo milijoni, res prihajajo iz srčnih globlin.

Država Ohio je nekaj posebnega med svojimi sestrami. Tu je bila rojena znamenita Antislavenska liga, ki je povzročila in še povzroča toliko trublja. V državi Ohio je bilo gnezdo, iz katerega so se izlegli zloglasni oljni škandali. V državi Ohio smo imeli slovečo Millerjevo postavo, da je bila v resnici stara Millerjeva postavica, obležena v drugo kočemajko in katero so volilci na splošnem glasovanju porazili s pol milijona glasov večine. Zanimivo pri tem je dejstvo, da se je za odpravo omenjenih dveh postav največ trudil državni senator Bender, ki ne pije opojnih pijač. V državi Ohio imamo legislaturo, ki je po veliki večini republikanska, medtem ko je governer demokrat. Ta governer je že večkrat skušal prijateljskim potom poravnati premogarski štrajk, kar se mu pa žal ni posrečilo. In končno imamo v državi Ohio državno milico, ki se je odpravila v stavkovne okraje, ne s kroglijami in bajonetmi, ampak s kruhom in obleko. Državni miličarji namreč razdeljujejo med družine stavkajočih premogarjev, ki trpe pomanjkanje, živeč, obleko in kurivo. Kruh in obleko, mesto jekla in svinca! Kljub kozlom, ki smo jih streljali in jih še streljamo, zasluži ta država še vendar krilato ime "Beautiful Ohio!"

V Italiji, ki šteje 40 milijonov prebivalcev, imajo glasom nove Mussolinijeve odločbe samo 11 tisoč gostiln. V New Yorku, ki šteje šest milijonov prebivalcev je 25 tisoč znanih prostorov, kjer se prodaja opojna pijača. Ta uspeh prohibicije mora nedvomno veseliti Mr. Volsteda in njegove vernike.

O priliki avtomobilske nesreče se je neki mož v Iowi tako prestrašil, da je oglušil in oнемel. Njegova žena je baje to opazila šele čez šest mesecev. To je verjetno, ker povprečni zakonski možiček je zadovoljen če ima priliko katero reči enkrat na šest mesecev. Poslušaj pa lahko, čeprav je gluh.

Brez strehe in "najpotrebnejših" sredstev za življenje je zdaj na svetu šest kraljic, oziroma cesaric. To so ruska carinica-mati Marija, avstrijska cesarica Zita, portugalska kraljica Amelija, grški kraljici Zofija in Elizabeta in kitajska cesarica Pu Yi. Tako vsaj jadicu je neki veliki newyorški list. Za enkrat tem revicam ne moremo pomagati, ker imamo v tej deželi nad dvesto tisoč potrebnih

(Dlje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLISKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume IV.

83

NO. 7

Bratstvo v praksi.

Besedo bratstvo nešteto krat povdarjamo na sejah, v pismih, pri ustni agitaciji, v javnih govorancah, v člankih in dopisih. Tako pogosto rabimo to besedo, da se nam včasih nehoti zazdi kot da ne more biti nič drugega kot navadna fraza. Naravno je in logično, da smo naproti rodnim bratom in sestram prijaznejši, uslužnejši, prizanesljivejši in obzirnejši kot napram drugim ljudem. V vseh slučajih žal ne velja to pravilo, toda v splošnem le drži. Širši pomen bratstva se povdarja in skuša do gotove mere prakticirati pri naših podpornih organizacijah. Tudi tu ni vse bratstvo, kar se odeva s tem plaščem; o tem smo že vsi imeli priliko se prepričati.

Toda če odločimo vse pleve od zrnja, bomo baš v vrstah J. S. K. Jednote našli vendar mnogo pravega bratstva, ki zasluži to lepo ime. V slučaju, da društvenega člana obišče večja nesreča, se skoro vselej med sobratu in sestrostrami prebudi zavest bratstva, ki se izraža v simpatijah in takih pomožnih činih, ki so v dani priliki najbolj potrebni. Marsikaj se stori v tej smeri, ker je tako predpisano in določeno v pravilih, toda poleg tega se izvrši marsikatero samaritanško delo, ki izvira iz bratske zavesti.

Lep dokaz, da bratstvo ni prazna beseda, je vnema, s katero skušamo pomagati sobratu in sestrostram prizadetim po dolgotrajnem štrajku. Društva, ki imajo prilično dobro stoječe blagajne, volijo primerne svote v to svrhu. Poleg tega se zbirajo prostovoljni prispevki v isti namen. Dalje se v mnogih naselbinah prirejajo veselice, katerih čisti dobiček je namenjen v pomoč našim štrajkujočim sobratom. To kljub temu, da je skoro v vseh večjih naselbinah število rojakov brez dela, četudi ni štrajka. Eden ali drugi daruje za veselico to ali ono, kar prinese denar in zviša čisti dobiček prireditve. Vse to se lahko z vso pravico imenuje bratstvo v praksi. Članstvo naše Jednote v prvi vrsti zbira prispevke v svrhu, da se z istimi pokrije društveni assement tistih sobratov in sester, ki ga vsled dolgotrajne stavke ne morejo sami plačati. Kajpak ti naši sobratu imajo še druge potrebe, toda mi smo premajhni in preslabi, da bi mogli vsem zadostiti. Prva naša skrb je, da jih obdržimo v organizaciji, da v slučaju bolezni ne bodo trpeli podvojenе mizerije, in da ne bodo prisiljeni pustiti našo dobro organizacijo vsled razmer, katerih niso sami zakrivi. Poleg tega vemo, da dobe nekaj, četudi skromne pomoči za življenje iz drugih virov. Iz teh drugih virov pa se v nobenem slučaju ne plačujejo društveni assementi. Res je, da so pomoči potrebni vsi, ki so prizadeti po štrajku, ne samo naši društveni sobratu, toda ti so nam najbližji in naša bratska zavest nam veleva, da tem najprej pomagamo. Druge skupine imajo morda drugod svoje bližnje, ki bodo pa njim najprej skušali pomagati. Mi, kot že omenjeno, smo premajhni in finančno preslabotni, da bi mogli odpraviti vso bedo med potrebnimi, da bi pomagali vsem. Logično je torej, da se omejujemo na ožji krog in pomagamo tistim, ki so nam najbližji. Kolikor smo pomagali našim ožjim društvenim sobratom, toliko smo v prenešenem pomenu odgovorni tudi v splošnem. Pri tem smo pokazali, da nam bratstvo ni prazna fraza, ampak plemeniti čut, ki o priliki očitne potrebe jasno vzplameni.

Povprečni ljudje, kakoršni smo, v splošnem nimamo navade kogarkoli namenoma žaliti. Proti bratom ali sestram pa smo v tem pogledu še obzirnejši. Nismo vsi enakih nazorov in nikdar ne bomo, toda pri debatah, ki se razvijajo iz tega, se ogiblamo izrazov, s katerimi bi mogli brata ali sestro osebno razžaliti. Zavest bratstva nas silí, da se tudi v društvenih ozirih držimo te smeri. Skoro pri nobenem društvu J. S. K. Jednote ni kakšnih večjih sporov, in tudi v dopisih se sobratu in sestrostram izražajo dostojno. Ljudi v dosedanjih razpravah o pravilih smo imeli priliko to videti. Nazori so različni, toda izražanje je obzirno in dostojno. Upati je, da se bodo dopisniki držali te smernice tudi v bodoče, ker bo to v korist organizacije, torej nas vseh. Lepa beseda najde lepo mesto, izzivanje pa vzbuja odpor.

Ni vse bratstvo, kar se nazivlje s tem imenom, v nobeni organizaciji, tudi v J. S. K. Jednoti ne, toda v splošnem pa le lahko trdimo, da bratstvo pri nas vendar ni prazna beseda in puhla fraza. Da, bratstvo biva med nami, po navadi skromno in tiho, toda kadar prava prilika nanese zaplameni v vsej svoji lepoti. To je eno tistih svojstev, ki dajejo lep ugled organizaciji, to je ena tistih sil, ki vodijo J. S. K. Jednoto vedno naprej in navzgor.

NA GREGORJEVO ALI VALENTINOVO

Tvoja roka, moj otec, zemlje mi lepoto odpirala in — čudo za čudom — zavese prirode odstiral; ti kazal si njiv mi plodove, sprovajal me v les, razkladal skrivnosti glasov in družine dreves, in vedela sva, kje kosi mladijo, kje drozdi, kod divji mož hodi, kje vile se skrivajo v gozdi. Na Gregorjevo — otec, še več? — se ptički ženili so, za šolskim vrtem v mejici gostili se, pili so!

(Oton Zupančič).

IZ URADA GL. TAJNIKA

Razpis izrednega asesmenta.

Ker se primankljaj v dva in tridolarskem razredu bolniške podpore vedno večja, je glavni odbor sklenil, da se razpiše v razred za \$2.00 dnevne bolniške podpore \$3.00 izrednega asesmenta na člana za mesec februar; v razred za \$3.00 dnevne bolniške podpore se pa razpiše stalni izredni assement po \$5.00 od člana.

V razredu za \$3.00 bolniške podpore smo imeli stalni izredni assement že od meseca avgusta 1927, toda kljub temu se v tem razredu primankljaj vedno večja, zato ni preostajalo drugega kakor izredni assement zvišati.

Od izrednega asesmenta so izzeti člani, ki so zavarovani v razredu za \$1.00 dnevne bolniške podpore in neenakopravni člani in članice. Dalje so od izrednega asesmenta izzeti vsi novi člani za prvih 60 dni po pristopu.

Joseph Pishler, glav. tajnik.

KAJ MORE RAZISKOVALEC DOŽIVETI

(Nadaljevanje iz 1. strani) med seboj, da postanejo tudi sami deležni njihove mogočnosti. Pobrli so jim najbrže njihove instrumente, brez katerih ne morejo naprej in jih držijo v gostoljubnem vjetništvu. In tako morda sedi polkovnik Fawcett s svojima dvema tovarišema na pragu primitivnega wigwama in neprosto voljno igra boga. Vse naokoli so manjši wigwami, malo proč pa velikanski pragozd. Indijanski vojniki hodijo na lov, ali se vadijo streljanja s puščicami, njihove žene pa na odprtih ognjiščih pražijo meso tapirjev in opic. Beli bogovi so dobro založeni s tapirjevo in opičjo pečenko, pa tudi iguanovih jajec, praženih mravelj in gosenic in svežega sadja dobe za posladi. Da ne uidejo, je vedno čuječe na straži četa mladih deklet.

Polkovnik Fawcett je izkušen dovolj, in ve, da bi bilo v takem položaju nesmiselno poskušati z begom, posebno ker ni nobene večje plovne reke v bližini. Igra se torej bogove s svojima tovarišima in dovoljuje, da jih domačini častijo s svojimi čudnimi plesi in ceremonijami. Pri tem pa upajo vsi trije bogovi, da pride rešilna ekspedicija in jih zopet privede med navadne ljudi.

Vodja rešilne ekspedicije G. M. Dyott bo skušal izgubljene raziskovalce najti s pomočjo letal. Morda se mu to posreči, morda ne. Ako ekspedicija ne bo imela uspeha in so izgubljeni raziskovalci v resnici še živí med divjaki, morali bodo pač še bogovati za nedolžen čas v sreču brazilskih pragozdov.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

družen štrajkarjev in par milijonov brezposelnih delavcev v krajih, kjer ni štrajka.

Ne vem, če je res ali ne, ampak slišal sem, da biva v naši naselbini pesnik, ki je nedavno spisal brošuro "mrokrovetički rožic poezije", da se izrazim s Prešernom. Za Božič je nekatere izvoljene obdaril s patentiranimi kopijami Pegazove ihte. Med obdarovanimi je bil tudi neki moj prijatelj, in ta revež toži, da ga od takrat neprestano trebuh boli. Dolži seveda tiste krilatice, ki bi rade bile pesni, pa niso. In k vsem znanim zdravnikom hodi po preskripcijo za "njega", pa vse nič ne izda.

Prihodnji terek, če ne bom preveč busy, bom dostojno obhajal svoj god, ker se zavedam, da sem se mnogokrat skazal vrednim svojega patrona. Kaj bi tajil in vihal nos, če je pa britka resnica. Sicer pa imam dosti soimenjakov, naj že to javno priznam ali pa ne. I second that! (Op. stavca).

A. J. T.

DOPISI.

Conemaugh, Pa.

Slovensko pevsko in izobraževalno društvo Bled je zadnji mesec razposlalo svoje člane po birat prostovoljne prispevke v pomoč stavkarjem. Nabrli smo lepo svoto \$269.10, kar je zelo lepo za naselbino kot je Johnstown. V imenu stavkarjev najlepša hvala! Veselica, ki jo je naše društvo priredilo v pomoč stavkarjem, je na žalost zelo slabo izpadla. Nekaj so seveda krive slabe razmere, nekaj pa je tudi pripomoglo društvo Naša Sloga, kateremu se na tem mestu najlepše zahvalimo. Najlepša hvala društvu sv. Alojzija, ki je prepustilo dvorano za to veselico brezplačno. Hvala tudi Glasu Naroda, ki je priobčil oglas brezplačno. Čisti dobiček na veselici je bil \$20.25. Prostovoljnih prispevkov in na veselici skupno \$289.35. Na Lloydell, Pa., smo poslali \$120. Na South Fork smo poslali \$30. Vsem s pripombo, naj razdele med najpotrebnejše Slovence.

Priloženo vam pošiljam ček za \$69.35, kar vključite v fond stavkarjev za J. S. K. Jednoto. Na S. N. P. Jednoto smo poslali \$70. (Ček za \$69.35 prejel in odposlal na glavni urad J. S. K. Jednote. Urednik).

Rojakom v Johnstownu naznamo, da se je tukaj organiziral odbor, ki bo pobiral za stavkarje. Pobirali bodo vse, obleko, živila in sploh vse. Lokalni gospodarji gledališče so objubili, da bodo priredili polnočno predstavo v pomoč stavkarjem. Katerim je mogoče, naj pazijo na to in se udeležijo, če je mogoče.

Obenem naznamo, da bo naše društvo priredilo dne 18. februarja "Leap Year" in maškeradno veselico. Dekleta pridite, imele boste enkrat priliko da boste ve vpraševale za ples. Maskam se bodo delile nagrade, zato pričakujemo velike udeležbe.

Če ni kakega imena priobčene, naj se zglašijo na tajnika društva "Bleda".

Prispevali so: Slovensko pevsko in izobraževalno društvo Bled je darovalo \$15. Po \$5 se darovali: John Pakj, Anton Gabrenja, Viktor Navinšek, Frank Nograšek in Frank Jančar.

Po \$2: John Vičič, John Kuvic, Joe Zupančič, Peter Vindiš in John Potokar.

Po \$1: Ana Travnik.

Po \$1: Joe Turk, Anton Rovanešek, John Ceglar, Lojz Starmec, Joe Ule, Frank Svete, Lojz Božič, Martin Birk, Anton Birk, Blaž Brezovšek, Matija Krebel, Andrej Urbas, Matija Šergan, Joe Brezovec, Mary Culkar, Joe Starmec, John Jančar, Albina Mrak, Štefan Mrak, William Travnik, Frank Pušnik, Anton Gostinčič, Karol Princ, I. Starmec in Mary Finc. Po 75 centov: Frank Dremel.

Po 50 centov: Mary Svoboda, Mary Škufca, Frank Zaje in Anton Spendal. Skupaj \$79.25. Nabiralca za Conemaugh, Pa.: Mrs. Ana Potokar in Mr. John Jančar.

Franklin in Bon Air: Darovali so: Po \$5: Frank Beve in Anton Štrifaf. Po \$3: Matija Černetič. Po \$2.50: Frank Pristave.

Po \$2: Anton Urbas, Joe Okički, Lojz Cvelbar, Joe Lular, John Tome in Frank Turšič.

Po \$1.50: Lojz Ceglar in Andrej Ivančič.

Po \$1: Rudolf Ošaben, Mihael Milkovič, Jakob Govekar, Frank Martinčič, Lojz Benčina, Frank Capudar, Andrej Homleski, Andrej Uga, Joe Hudoklin, Joe Končan, Anton Zore, Štefan Zabrc, John Svete, Anton Turšič, John Jakobe, John Milavc, Joe Bregar, Peter Bukovec, Matevž Stražišar, Mihael Krofina, Mrs. Groznik, John Bizjak, Anton Turšič, John De-

želan, John Medle, Matija Pristave, Anton Peršin, Frank Pristave in Joe Medle.

Po 50 centov: Mrs. John Kapler, Mrs. Debevc, Ana Govekar, Mihael Ošaben, Frank Drobnič, Mihael Rok, Jeni Končan, Andrej Drobnič, Jakob Smrado, Frank Kraje in Vincenc Končan.

Po 30 centov: Anton Garmek. Po 25 centov: Jeni Skrbec, Antonija Zalar in Joe Petrovič. Skupaj \$66.05.

Nabiralca po Franklinu in Bon-Air: Mrs. Albina Mrak in Mr. Frank Jančar.

Park Hill in Wood Valley: Darovali so: Po \$2: Frank Podboj, Jakob Gabrenja, Mary Zabrc, Frank Zupančič, Lojz Rovanešek in Mihael Rovanešek.

Po \$1.50: Frank Kus in Jakob Smrekar.

Po \$1: John Jernejčič, Joe Modic, Gregor Čekda, Matija Turšič, Jarni Lovko, Anton Mele, Gašper Petrovič, Joe Urbas, Joe Volk, Frank Kušar, John Zupančič, Anton Semič, Jakob Gabrenja Jr., Jakob Kus, Frank Šuštaršič, John Turšič, Martin Jager, Vid Rovašek, Mrs. Stefanija Zupančič, John Janežič, Frank Košal, John Brezovec, Anton Rovanešek Jr., Vid Rovanešek Jr. in Joe Rovanešek.

Po 80 centov: Anton Čuk. Po 50 centov: Mihael Vajgnar, Adolf Krašna, Lojz Martinčič, Frank Petrič, Jennie Kus, Ignac Spendal, Mrs. Frances Zupančič in John Kolar. Skupaj \$44.80.

Nabiralca: Miss Pavlina Travnik in Mr. Joe Zupančič.

Moxham, Pa.

Darovali so: Po \$2: Joe Požar, Frank Pavlačič in Martin Lovko. Po \$1.50: John Saksek.

Po \$1: John Korelec, John Mivc, John Vidmar, Anton Zakrajšek, Mihael Derjani, Frank Fiket, Jurij Raspočnik St., Lojz Kosmač, Andrej Vidrih, John Gabrenja, Gregor Olesnik, John Polanc, Leopold Bevc, Anton Kolar in Frank Korelec. Po 75 centov: Jeni Dimec. Po 55 centov: Matevž Novšak.

Po 50 centov: Jakob Snajdar, L. F. Stravasin, Joe Miklavčič, Anton Okmar, Joe Deželan, Anton Logar, Frank Vartar, Frank Prosen, John Bevc, Anton Zore, Lojz Bevc, John Kobal, Martin Bajc, Anton Medvešek, Anton Pucel, John Duchnik, Rudolf Granda, John Stuček, Joe Kavšek in Mrs. Justina Znidaršič. Po 40 centov: Frank Belihar.

Po 25 centov: Frank Kočvar in Lojz Bevc. Po 20 centov: Jakob Suhodolnik. Skupaj \$34.90.

Nabiralca po Moxham: Mrs. Mary Nograšek in Mr. Lojz Rovanešek.

Cambria City, Morreville, Coopersdale, Tannersville, Johnstown. Darovali so: Po \$5: Joe Vidvoda.

Po \$2: William Pleskovič, Jerry Seljan, John Bumbač, Gregor Hreščak in Adolf Udovič.

Po \$1: Anton Sinkovič, Ivan Ribarič, Rudolf Franetič, Marko Piskurič, Mike Thomas, Jerry Semerl, Frank Gal, Lojz Gal, Joe Golop, Frank Ključar, Frank Rovar, Frank Martinčič, Anton Zalar, John Hribar, John Jerasa, Mary Thomas, Frank Mikulič, Lorenz Turšič, John Ključar, John Kuzma, Peter Podbevšek in Joe Drakslar. Po 75 centov: Frank Slabe. Po 50 centov: Matija Pečjak, Anton Jance, Anton Skubic, Joe Gal Sr., Mrs. John Bombač, Frank Gunde, I. E. Keiper, C. Paskovič, Martin Banič, Anton Lunka in Frank Mikuš.

Po 30 centov: George Črnič in Francis Hribar. Po 25 centov: Neimenovan. Skupaj \$44.10. Nabiralci: Mrs. Josipina

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898



Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBAŠNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O. Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota. Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn. Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412-12th Ave. E., Duluth, Minnesota. Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

1. nadzornik: FRANK ŠKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb. 2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo. 1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn. 2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1013 Hartley Rd., Cleveland, O. 3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich. 4. porotnik: FRANK KACAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prosnje za sprejem novih članov in bolniška spravevala naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglašijo tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Spendal, Miss Pavlina Bartol, Mr. Anton Rovanešek in Mr. John Brezovec.

Za slovensko pevsko in izobraževalno društvo "Bled": John Jančar, tajnik.

Aurora, Ill.

Društvo sv. Jerneja, št. 81, J. S. K. Jednote priredi na soboto večer 18. februarja letno maškeradno veselico v svoji lastni dvorani. Vstopnina 50 centov; ženske so proste vstopnine, oziroma katere niso maskirane. Vstopnice sem postal vsakemu članu na dom v številu, kakor sem mislil, da mu jih zadostuje. Plačate jih pri redni seji 19. februarja z assementom; na večer veselice se ne bo pobiralo denarja za vstopnice, kakor običajno.

Ker bo zgreje omenjeni večer poln zabave in razvedrila za mlado in staro, zatorej v tem smislu apeliram na vse člane našega društva, kakor tudi na ostalo slovensko občinstvo iz naše naselbine, da pridete nas posetit in se zabavate z nami. Prav gotovo vam ne bo žal, če pridete, fakt je, čim večja udeležba, tem večja nam bo zabava vsem skupaj.

Zadnja redna seja je odločila, da se za štirim najbolj pomenljivim maskam nagrado. Torej na noge slovenska mladina iz Aurora; pokažite, kateri ali katera se zna najboljšje napraviti in odnesti prvo nagrado.

Oh sure, da ne boste suhih nosili grl po naši dvorani, na izbero bomo imeli kalifornijsko okrepečno kapljico in jecmenovca se nam tudi ne bo manjkalo. Seveda prigrizek bomo tudi imeli, brez jedila se ne pije lahko.

Igral nam bo slovenski petčlanski orkester iz Joliet, Ill. Ker bo godba prve vrste, naj bi bila še udeležba takšna, kakor se nikoli poprej.

Ker sem že pri pisanju, naj opozorim vse one člane, ki ste zavarovani za \$2 bolniške podpore, da imate za plačati \$3 izrednega asesmenta. To je samo za mesec februar. Tisti člani, ki so plačali assement za naprej, so prošeni, da doplačajo izredni assement. Člani, ki so zavarovani za \$1 bolniške podpore, ne plačajo izrednega asesmenta.

Na veselo svidenje 18. februarja zvečer v dvorani društva sv. Jerneja, št. 81 J. S. K. Jednote.

Anton A. Verbič, tajnik.

Diamondville, Wyo.

O VESELICI ZA STAVKARJE Dne 8. januarja 1928 so obdrževala skupno sejo vsa tri tukajšna slovenska podporna društva, namreč društvo sv. Mi-

haela, št. 27 J. S. K. Jednote, društvo št. 109 S. S. P. Zveze J. S. N. P. Jednote. Na omenjeni seji je bilo sklenjeno, da priredijo imenovana društva skupno veselico na večer 28. januarja 1928, in da se čisti dobiček pošlje v pomoč štrajkujočim premogarjem. Vsak član omenjenih treh društev mora plačati vstopnino \$1, naj se veselice udeleži ali ne. Vstopnina za nečlane je istotako enakovredna za osebo.

Veselica se na gori omenjenem datum ni vršila, to pa zaradi epidemije škrlatice, ki je razsajala. Dne 5. februarja sklenjena je bila izredna seja zveze omenjenih treh društev in na seji je bilo sklenjeno, da se veselica v isti namen priredi 18. februarja 1928. Veselica se ne bo vršila v Društvenem domu in se prične ob sedmi uri zvečer.

Toliko v naznanje oddaljenim članom, da bodo znali, zakaj jim je plačati en dolar več v njihovih assementih.

Z bratskim pozdravom Z. A. Arko, tajnik-blagajnik društva št. 109 J. S. K. Jednote.

Že večkrat je bilo poročano o naših pripravah za VELIKO SEJO društva sv. Petra in Pavla, št. 66 J. S. K. Jednote, ki se bo vršila v nedeljo 19. februarja v SPODNJIH prostorih Slovenija dvorane. Danes so člani našega društva poslednjič opozarjam, da ne zamudijo seje, ampak se je gotovo udeležijo, in sicer člani in članice obeh oddelkov.

Dva naša mlada člana, namreč Frank Zupančič in Frank Sterniša, se že pridno veščijo par lepih komadov.

Člane, ki so z assementom ostali, prosim, da pridejo na poravnava, kakor hitro mogoče. Nikar čakati, da se preveč zamudi, ker čim večja je svota, tem težje jo je pokriti. Plačate vaše društvene prispevke redno in TOČNO, pa bo za vse prav.

Na svidenje v nedeljo 19. februarja v Slovenija dvorani. John L. Zivetz, tajnik.

Chicago. SLOVENSKI JAVNOSTI ZNANJE. Slovenska Zenska Zveza bo v kratkem času izdala svojo prvo knjigo "Ameriška Slovenija". Veselina bo približno sledila Zgodovina Slovenske Zveze in podrejenih podružnic. nova, na zadnji konvenciji potrjena pravila S. Z. Z., razpisna koristni nasveti za gospodinjstvo (Dalje na 3. strani)

DOPISI.

(Nadaljevanje iz 2. strani)
prijatelji članki, lepe pove-
razno drugo zanimivo čit-
Bo pa tudi angleški del za
mladino. Sploh se hočemo
niti, da bo to tako zanimi-
koristna knjiga, da si jo
prekrižela vsaka zavedna
družina.

dne 19. februarja ob 7.30 zvečer.
Po igri prosta zabava v Mah-
netovi dvorani.
Vas vabi Odbor.
(Peter Krhin).
Trinidad, Colo.
Tem potom pozivljamo člane
društva sv. Andreja, št. 84 J.
S. K. J., da se polnoštevilno ude-
ležijo prihodnje seje, ki se bo vr-
šila dne 4. marca. Za rešiti
imamo več važnih zadev in tu-
di izvoliti društveni odbor. Kdor
se seje ne udeleži, bo kaznovan
po pravilih. Seja se bo vršila v
Fratern Hall in se prične ob
deveti uri dopoldne. Torej vsi
na sejo!

zostal.
Bratje in sestre, pomislite,
da naši premogari se borijo
samo za svoj botni kruh, kate-
rega morajo itak krvavo zaslu-
žiti. Ne pozabite, da je njihova
borba tudi naša borba. Poka-
žimo, da imamo sočutje s sot-
rpini in udeležimo se prired-
itve vsi, katerim je le mogo-
če. Torej, na svidenje 18. febr-
ruarja zvečer v Srbski dvorani!
Bratski pozdrav!
Joseph Rudolf.
Barborton, O.
Prosimo za nekoliko prostora
v Novi Dobi, da morem navesti
imena darovalcev, ki so prispe-
vali za potrebne premogarije, ki
se nahajajo že enajsti mesec na
štrajku. Dne 5. februarja je
bila nabrana svota \$16, katera
je bila poslana na Pennsylvania
Ohio Miners Relief Committee
v Pittsburgh. Skoro vsi daro-
valci so člani društva sv. Mar-
tina, št. 44 J. S. K. Jednote,
torej je umestno, da se priobči-
mo njih imena v našem glasilu.
Po \$2 sta darovala: Joseph
Jerman in Mile Hodak. Po \$1
so prispevali: Josip Jerman,
Luka Moze, Laurem Frank,
Joseph Jevc, Geza Staurz. Po
50 centov: Jennie Jerman,
John Škraba, Joseph Župec,
Math Usnik, John Župec, John
Tancek, Frank Dole, Louis Še-
mrov, Joseph Hiti, Frank Gor-
jup, John Misic, Frank Virant
in Joseph Škraba. Po 25 cen-
tov: Frank Mrkun in Anton
Stritar.
Joseph Jerman, nabiralec,
član društva št. 44 J. S. K. J.
Indianapolis, Ind.
Tem potom pozivljamo član-
stvo društva Sloga, št. 166 J.
S. K. Jednote, da se polnošte-
vilno udeležijo prihodnje seje, ka-
tera se bo vršila v nedeljo 19.
februarja. Na dnevnem redu
bo več važnih zadev za rešiti,
torej pridite vsi!
Z bratskim pozdravom
Martin Zakrajšek, tajnik.
South Fork, Pa.
Meni ne gre v glavo, kako je
to, da čim manj je dela, tem več
je bolnikov. Jaz sodim, da v
tem času ne more biti mnogo
članov poškodovanih pri delu,
ker večina doma sedijo, ali
pa delajo le po polovico časa.
Pa je kljub temu toliko bolni-
kov, da se človek kar za glavo
prime, ko pogleda v glasilu in
vidi koliko izrednega asesmenta
je za plačati. Jaz bi priporo-
čal tistim "bolnikom iz nava-
de," ki mislijo, da morajo vsako
leto nekoliko dobiti iz bolniške
blagajne, da za enkrat prizane-
sejo, posebno nam stavarjem.
To je za tiste, ki smo zavarov-
ani za \$2 podpore, hud udarec,
namreč plačati kar tri dolarje
naklade na mesec. Priporoča-
bi tudi bolniškim obiskovalcem,
da bolj pazijo na bolnike in se
držijo strogo po pravilih. Nih-
če naj se ne boji zamere in
nihče naj ne prizanaša simulan-
tom, saj tudi oni nam ne prizane-
sajo. Meni se zdi, da slaba
plača, malo dni dela, mali pre-
hlad in velika podpora, to pro-
ducira največ bolnikov.
Seveda član, ki je v resnici
bolan, je opravičen od podpore,
saj zato je pri organizaciji; to-
da ni dvoma, da so med nami
tudi simulant in radi teh naj-
več trpi bolniška blagajna.
Spominjam se, ko sem bil še
član neke druge organizacije,
ki danes kot taka več ne eksistira,
in sem šel obiskat bolnika v to-
rek. Ko me je vprašal, kdaj
bom zopet prišel, sem odgovoril,
da v soboto. Mož pa je na to
pripomnil, naj raje pridem v
petek, ker v soboto se bo že
zdravega javil. Posledica tega
je bila, da sem ga jaz zapisal
kar tisti dan za zdravega, ker
je po mojem najboljšem prepi-
čanju tudi bil, in tako so mu
odpadli trije dolarji. Glede ne-
kega drugega člana prej ome-
njene organizacije se spomi-
njam, da ga je zdravil za rev-
matizem zdravnik, neki brivec
mu je pa na nekake rožice kri-
puščal. Dottični bolnik je dejal,

da me bo iz hiše vrgel, če bom
pri seji dejal, da ni prav, ker ga
brivec zdravi. Jaz sem pa so-
dil, da če je bolnik toliko pri-
moči, da me more čez prag vre-
či, bo tudi že lahko delal. In
taki-le se nedvomno dobijo mar-
sikije in izkoriščajo našo bla-
gajno. — Pozdrav!
Anton Rukše,
član društva št. 36 J. S. K. J.
Lorain, O.
Vse slovenski javnosti v na-
ši naselbini se naznanja, da jim
hoče Gospodinski klub Sloven-
skega Narodnega Doma prirediti
zadnje predpustno zabavo v
mali dvorani na pustni torek
21. februarja. Odrasli in otroci
v maskah dobrodošli. Posebna
razvedrila in "free lunch"
je pripravljen za omenjeni večer.
Izvrstna godba na meh in
banjo, igrata Anzelc in Fr. Jakopin.
Ker je to zadnja veselica, na
kateri se še pred postnim časom
lahko razveselimo, in vse-
ste, da so ženske vedno brez de-
narja ter ga ni nikoli dovolj,
ker je vedno kaj treba za v ku-
hinjo ali po domu. Enkrat lo-
nec luknjo dobi, krožnik se raz-
bije, kuharica se zlomi, rešeto
popušta, predpasnik se strga,
cunjca se zasmodi, ker nesreča
nikdar ne počiva in se nič zas-
tojno ne dobi.
Pridite, razveselimo se še en-
krat ter s skupno močjo bo še
nekaj preostalo za prepustne
gospodinske potrebe.
Dobrodošli in na svidenje na
veselo zabavo na pustni torek.
Pa ne mislite, da samo plešo-
m. V naše največje iznenade-
nje je bil obisk koncerta v ne-
deljo 12. februarja nad vse pri-
čakovanje dober. To se more
reči tudi glede izvršitve pro-
grama. Samo prekratek je bil,
ker človek bi kar naprej poslu-
šal take speve in tako godbo.
Smo ga pa s plesom potegnili,
da je bilo vsega zadosti.
Pozdrav! V. Kumše.
Sharon, Pa.
V POMOČ ŠTRAJKARJEM.
Vsem rojakom in rojaki-
njam v tej okolici naznanjam,
da smo pri društvu Sloga, št.
174 JSKJ na kratko razpravljali
o pozivu sobrata glavnega pred-
sednika, da skušamo vsi po svo-
jih močeh pomagati premogari-
skim štrajkarjem in njihovim
družinam, ki se nahajajo v veliki
bedi. Blagajna našega mladega
društva je bolj pri slabem zdrav-
ju, čemur nismo krivi mi, ampak
slabe delavske razmere. Sklenili
smo torej pooblastiti dva moža,
ki naj obiščeta rojake
v tej okolici z nabiralnimi po-
lami. Takega posla nihče rad
ne vzame, ker ne pomeni samo
dela in skrbi, pač pa je treba
pri nabiranju prostovoljnih pris-
pevkov tudi marsikatero gren-
ko požreti. Ta posel sta kon-
čno sprejela sobrata Anton "Zi-
danšek" in Martin Jankovich.
Obiskala bosta vse tukajšnje ro-
jake, društvene seje raznih dru-
štev, krtije in druge vesele dru-
žbe in bosta hvaležno sprejela
vsak najmanjši dar v podporo
štrajkarjev. Imela bosta od
društvenih uradnikov podpisane
in z društvenim pečatom potrje-
ne nabiralne pole, na katere se
bodo zapisala imena darovalcev
in darovane svote. Manj kot en
cent ne vzameta. Vsaka svota,
začeni s 25 centi in naprej bo
priobčena v listih, manjše svote
pa skupno. Če nam bodo zamo-
gli uredniki raznih listov dati
dovolj prostora, bodo se tudi
manjše svote priobčile z imeni
posameznih darovalcev. Daro-
vi, nabrani v veselih družbah
in drugih večjih skupinah, se bodo
na licu mesta prešteli in vpisali
na nabiralne pole, tako, da bi
vsak darovalec lahko zagotov-
ljen, da bodo darovi prišli na
pravo mesto.
Tem potom apeliram na mo-
že in žene, fante in dekleta, da
pri-
spevajo v ta človekoljuben nam-
en po svojih zmognostih. Ma-
lokateri je tako reven, da ne bi
mogel utrpjeti par centov, skup-
no pa bo potrebnim stavarjem
in njihovim družinam dosti pomaga-

no. Priporočam pa, da rojaki
ne izročajo podpor za štrajkarje
nepoznanim ljudem, ako se isti
ne izkažejo za verodostojnimi
listinami, da so upravičeni ko-
lektati v to svrhu. Večkrat se
je že zgodilo, da so si nepošteni
ljudje svoje lastne žepne polnili
na račun usmiljenih src.
Da so štrajkujoči premogari-
ji v resnici potrebni vse mogoče
pomoči, o tem ni nobenega dvo-
ma. Mnogi nimajo niti najpo-
trebnejšega kruha, obleke, stře-
he in celo niti zdrave pitne vode.
Nedolžni otroci gladujejo in pre-
zebajo in bodo morda vse življe-
nje trpeli na posledica tega.
Nedavno sem prejel pismo od
neke članice iz Rentona, v kate-
rem popisuje obžalovanja vredni
polažaj štrajkarjev in njihovih
družin. Trikrat sem vzel pismo v
roke, predno sem ga mogel pre-
čitati, ker so mi solze zalivale
oči. Tudi jaz sem siromak, star
že 63 let, imam družino in sem
že nad eno leto brez dela; torej
si lahko predstavljate, da so mi
življenska sredstva pošla. Toda
tako nesrečen in reven vendar
nisem, kot po štrajku prizadete
družine, ker me nihče ne goni
izpod strehe in imam vsaj zdra-
vo pitno vodo.
Torej, rojaki in rojakinje,
kjerkoli bova jaz in sobrat Mar-
tin Jankovich, skupno ali pose-
mejno potrkala na vrata, ne od-
prite samo vrat, ampak odprite
tudi srca. Vsak najmanjši dar
bo hvaležno sprejet. Če je sto
družin, ki ne morejo darovati
več kot en cent vsaka, bo zneslo
to en dolar in bo pomenilo nekaj
kruha za stradajoče otroke rev-
nih štrajkarjev.
Z bratskim pozdravom
Anton Zidanšek,
tajnik dr. št. 174 JSKJ.
Sharon, Pa.
Dne 5. februarja se je vršila
redna mesečna seja društva
Sloga, št. 174 JSKJ, ki je bila
dobro obiskana. Bilo je precej
presenečeno in razburjeno ra-
di izrednega asesmenta, ki je bil
razpisan za mesec februar. Za
prizadete je bil to res hud uda-
rec, posebno ker niso pred sejo
ničesar čitali o tem v glasilu.
Neki družinski oče, ki ima šest
članov v našem društvu, je kar
malo čudno pogledal, ko je do-
bil komaj za eno cigaro iz dvaj-
setaka. Seveda ni godrnjal, ka-
kor tudi drugi člani niso, samo
presenečeni so bili, ker pred se-
jo niso ničesar znali o izrednem
asesmentu. Mi smo prepričani,
da je bil glavni odbor primoran
razpisati izredni asesment, kaj-
ti če je gotov bolniški sklad iz-
črpan, ga je treba zopet napolni-
ti, toda morda bi bilo boljše, da
bi se izredni asesment v manjših
zneskih raztegnil na več mese-
cev. Dobro bi bilo tudi, da se
razpis za prihodnji mesec priob-
či v zadnji izdaji Nove Dobe
prejšnjega meseca. Vsaj tistim,
ki obdržujemo seje prvo nedeljo
v mesecu, bi bilo s tem ustreže-
no. Sicer ne misli naše društvo
s tem kritizirati ukrepov gl. od-
bora, ampak izraža le svoje su-
gestije.
Tistim, ki niso bili navzoči na
naši zadnji seji, sporočam tem
potom, da se je naša društvena
veselica prelozila za po Veliki
noči. Vzrok temu je, ker ima
gospod Pust predolge noge in se
nam je prehitro približal. Naši
delničarji so pa še mladi in so
nas prehiteli ter dvorano oddali.
Tukajšnim igralcem se pa tudi
ni zdravo zameriti, ker so vseh
zvižak polni in še učijo se jih.
Celo nekaj naših članic bi nam
radi pobrali, in gledajo najbolj
po mladih — kot vsak. Morda
se kako pobotamo, če ne, se pa
pritožim na gl. urad, da nam
pošlje glavnega predsednika na
pomoč. On bo že znal red na-
praviti, čeprav je tudi sam sode-
loval pri takih igrar, ko je bil
mlad. (Say, ta-le je pa malo
prehuda celo za predpust. Jaz
poznam glavne predsednike
vseh večjih slovenskih jednot in
zvez in vem, da ima JSKJ naj-
milijšega. In če bi bil med temi
možaki kakšen kontest, in bi bile
ženske sodnice, prav malo dvo-
lavske razmerah, hočem tudi

Op. urednika). Zdad pa je mo-
žak in zmoežen ter priljubljen
predsednik naše vrle J. S. K.
Jednote. Sicer pa je bil možak
na svojem mestu, kar ga jaz po-
znam in to je že precej dolgo.
Vsekakor upam, da nas bo pose-
til na naši društveni veselici, ki
jo priredimo po Veliki noči. In
pričakovali bomo tudi več dru-
gih naših prijateljev iz Pitts-
burgha.
Mi pa od naše strani zagotav-
ljamo, da bomo storili vse, da bo
naše mlado društvo v tem letu
toliko napredovalo, da bo posla-
lo lahko dva delegata na letošnje
konvencijo. Če bo vsak posa-
mezni član skušal v tem oziru
nekaj storiti, je gotovo, da bomo
dosegli zaželjeno število. Člani,
povejte kandidatom, da je glav-
ni odbor vpošteval našega in
drugih društev prošnjo in do-
volil prosto pristopnino tudi za
leto 1928, in sicer za oba oddel-
ka. Priporočam tudi, da vzame-
jo člani v roke pravila in da se
kmalu prične z razpravami o
pravilih na sejah, da nas čas ne
prehit, kakor nas je predpustna
veselica. — Pozdrav vsem čla-
nom in članicam J. S. K. Jedno-
te!
Anton Zidanšek,
tajnik dr. št. 174 JSKJ.
Bishop, Pa.
Tem potom obveščam člane
društva Napredek, št. 161 JSKJ,
da je bil na seji 15. januarja
izvoljen nov odbor kot sledi:
Predsednik Anton Vrček, R. D.
3, Box 42; tajnik in blagajnik
Anton Maslo, R. D. 3, Box 27;
zapisničarica Jennie Supančič,
R. D. 3, Box 78. Vsi v Mc-
Donald, Pa. Društveni zdravnik
je dr. O. S. Kocher, Bridge-
ville, Pa. Društvo zboruje vsa-
ko tretjo nedeljo v mesecu ob
dveh popoldne pri sosestri Ani
Supančič. — Z bratskim po-
zdravom
Anton Maslo, tajnik.
RAZPRAVE O PRAVILIH
NEKOLIKO NASVETOV K
RAZPRAVAM O PRAVILIH
Vsi dopisniki, ki se odločijo
javno razpravljati o izpreme-
bi ali izboljšanju naših pravil,
naj bi v prvi vrsti vpoštevali, da
ima pisana beseda lahko vse
družne posledice kot izgovor-
jena. Marsikaj se včasih lahko
reče, kar ne bi bilo priporočljivo
zapisati.
Dobro bi bilo dalje, da vsak
dopisnik vpošteva sledeče: —
Z lepo besedo se da mnogo več
povedati in dosti več doseči kot
z robotstvom, zmerjanjem ali za-
smehovanjem.
Dostojna razprava, opremlje-
na s stvarnimi argumenti, im-
ponira tudi nasprotniku.
O vseh dopisnikih, ki posežejo
v razpravo, bi morali soditi, da
jim je pri srečo dobrobit in na-
predek Jednote; četudi se naša
mnenja križajo, s tem še ni re-
čeno, da imajo naši oponenti
slabe namene.
Osebnosti ne spadajo v noben
dostojen list, najmanj pa v gla-
silo bratske podporne organizacije
in v razprave o pravilih.
Pri razpravah o pravilih or-
ganizacije, v kateri smo vsi
bratje in sestre, naj bi se pola-
galo večjo važnost na to kaj je
pisano, kot kdo je pisal.
Glasom obstoječih pravil se
ne more niti priporočati in hvali-
vati, niti napadati ali zasmeho-
vati nobene politične ali verske
skupine.
Dopisniki naj izvolijo tudi
vpoštevati določbo glavnega od-
bora, katera je bila sprejeta na
polletni seji meseca julija 1927,
in glasom katere sme vsak član
v glasilu razpravljati o eni in
isti točki pravil samo dvakrat.
Ta sklep je glavni odbor ovsovil
zato, da bodo mogli priti do
besede vsi člani, ki bodo želeli
razpravljati o pravilih.
Red Lodge, Mont.
Mislim, da je to prvi dopis iz
te naselbine v listu Nova Doba.
Torej upam, da uredniški koš ne
dobi pošljenja po njem. Ker
skoro vsak dopisnik poroča o de-
lavskih razmerah, hočem tudi

jaz najprej nekoliko omeniti o
tem. Dosedaj se je delo v tu-
kajšnih premogovih rovih pre-
cej dobro, in sicer zadnjih pet
mesecev. Sedaj proti koncu
zime se pa pričakuje več počit-
nic, kajti to je stara stvar, da
premogovne družbe na pomlad
ne rabijo toliko premoga za trg,
kakor po zimi.
Kot član J. S. K. Jednote ho-
čem se nekoliko oglašiti tudi k
razpravam o pravilih. V prvi
vrsti bi priporočal, da prihodnja
konvencija, oziroma delegacija
prihodnje konvencije spremeni
jednotno ime. Principi in pra-
vila J. S. K. Jednote nikakor ne
odgovarjajo imenu kot član ima.
Jednota kot taka ni katoliška,
niti protikatoliška, ampak je sa-
mo jugoslovanska bratska pod-
porna organizacija. Ime, ka-
koršno je zdaj, ni prav nič pri-
vlačno. Dvomim, da privabi ti-
sti "K" kakšnega vernega člana
v naše vrste, ker pravila nimajo
ničesar skupnega z istim. Mar-
sikdo pa bi postal član Jednote,
če ne bi ga ime že od daleč odbi-
lo. Pa niti ni treba, da bi bil
tak človek brezverec, samo pro-
ste roke hoče fmeti kot član pod-
porne organizacije. Prepričan
sem, da je za rast J. S. K. Jed-
note, kot se je pokazala zadnjih
par let, v veliki meri odgovorna
njena nepristranost, njeno nev-
mešavanje v verske in politične
zadeve. Gotovo bo tudi v korist
organizaciji, če še ime spreme-
nimo tako, da bo v skladu s pra-
vili. Po mojem najboljšem pre-
pričanju nam tisti "K" v imenu
prav nič ne koristi, v napatje
nam pa hodi marsikaj pri prid-
obivanju novih članov. In mi
moramo v prvi vrsti gledati na
to, kar pomaga k rasti in na-
predku in skušati odpraviti vse,
kar jo zadržuje.
Precej važen problem je tudi
bolniška podpora. Po mojem
mnenju naj bi se ista plačevala
po odstotkih. Naprimer, ako
je član pri Jednoti eno ali dve
leti, naj bi se mu plačalo le to-
liko in toliko odstotkov. Ali pa
naj se tridolarski sklad popol-
noma odpravi. — To so golen-
tež zadev moji kratki nasveti.
— Pozdrav!
K. Erznožnik,
član dr. št. 58 JSKJ.
Slickville, Pa.
Ker je zdaj čas za razprave
o pravilih, sem se tudi jaz na-
menil podati svoje mnenje.
Delo prihodnje konvencije naj
bi bilo v prvi vrsti kar največ
zadovoljiti članstvo. Mnogo kri-
tiziranja se sliši tako na dru-
štvenih sejah kot v pogovorih
med posameznimi člani glede te
neljube naklade. Da pa moremo
to reč dobro urediti, je seveda
treba dobro premisliti in dati
dober nasvet članstvu, kakor
tudi delegatom prihodnje konven-
cije. Ena glavnih točk konvenci-
je bo bolniška podpora in izpla-
čevanje iste. Po mojem skrom-
nem mnenju bi bilo najboljšje,
naj bi se lestvica glede plačeva-
nja, kakor tudi delitev bolniške
podpore uredila po proračunu.
Na kratko povedano, naj bi se
glede tega uvedel tak ali podo-
ben sistem kot ga ima SNPJ.
Mnogo članov JSKJ je tudi pri
prej omenjeni organizaciji, to-
rej jim je dotični sistem znan.
Seveda bo kdo rekel, da tisti ali
podoben sistem ne odgovarja
bratstvu. Ako pa malo dalje po-
gledamo, moramo priti do zak-
ljučka, da bo podoben sistem
moral prej ali slej priti v raz-
pravo in veljavo pri vseh pod-
pornih organizacijah, sicer nas
bodo vedno vznemirjali izredni
asesmenti. Ako pa hočemo biti
bratje, res pravi bratje, in pod-
pirati drug drugega, imamo dosti
prilike to storiti na več na-
činov. Morda bi bilo umestno
ustanoviti si močen sklad izred-
nih podpor, za katerega naj bi
se razpisal potreben asesment
in bi služil v podporo našim
onemoglim in neozdravljivim
članom.
Ako pogledamo sedanji pre-
mogarski štrajk, vidimo dosti
prilike za bratstvo. Društva, po-
samezni člani in vsak, ki se za-
lavskih razmerah, hočem tudi

OTOK ZAKLADOV

Angleško spisal R. L. STEVENSON
Poslovenil J. M.

(Nadaljevanje)

"Prav dobro," je rekel zdravnik. "Sedaj pa, ako je Jakcu prav, hočemo odpreti zavoj," in položil ga je pred se na mizo.

Zavoj je bil sešiti in zdravnik je moral po svoje zdravniško orodje in razrezati šive z zdravniškimi škarkjami. V zavoju ste se nahajali dve stvari — knjiga in zapečaten papir.

"Predvsem si ogledamo knjigo," je opomnil zdravnik.

Sodnik in jaz sva radovedno gledala preko njegove rame, ko jo je odprl — dr. Livesey me je namreč prijazno povabil bližje od stranske mize, kjer sem sedel, da bi tudi jaz užival veselje iskanja. Na prvi strani je bilo samo nekoliko besedi napisanih, kakor jih utegne storiti človek s peresom v roki zaradi vaje ali za kratek čas. Na enem mestu so bile iste besede kot v tetoviranem znamenju: "Domišljija Billa Bonesa"; dalje je bilo tam: "Mr. W. Bones, krmar." "Nič več ruma." "Pri Palmu Keyu ga je dobil," in nekoliko drugih odlomkov, večinoma posamezne in nerazumljive besede. Nisem si mogel kaj, da ne bi postal radoveden, kedo je bil pač oni, ki "ga je dobil" in kaj je bil "ga", ki ga je dobil. Nož v hrbet najbolj gotovo.

Naslednjih deset ali dvanajst strani je bilo napolnjenih s čudno vrsto zapiskov. Tu se je nahajal na enem koncu vrstice zaznamovano čas, na drugem pa vsota denarja, kakor v navadnih računskih knjigah, vendar mesto vsacega pojasnila samo neenako število križev med obema. Dne 12. junija 1745 n. pr. je bilo očitno treba izplačati nekemu vsoto sedemdeset funtov šterlingov in tukaj se ni nahajalo nič drugega kakor šest križev v pojasnilo vzroka. Na nekoliko mestih je bilo pridodano tudi ime kraja, kakor "Pri Caracasu," ali samo označene zemljepisne dolžine in širine, kakor na pr. 62° 17' 20", 19° 40'.

Ta zapisnik je obsegal dobo skoraj dvajsetih let in vsota posameznih zapisnikov je naraščala s časom in na koncu je bila po petih ali šestih napačnih seštevanjih navedena cela vsota in pridodane te-le besede: "Premoženje Bonesa."

"Tega ne morem razumeti," je rekel dr. Livesey.

"Stvar je vendar jasna kakor beli dan," je zavpil sodnik.

"To je računska knjiga onega hudobnega psa. Vsote so lopovov delež in kjer se je bal dvoumnosti — vidite, je pristavil v pojasnilo kaj. "Pri Caracasu" n. pr.; vidite tukaj so pri onem obrežju zajeli kako nesrečno ladjo. Bog se usmili ubogih ljudi, ki so bili na njej."

"Tako je," je rekel zdravnik. "Sedaj vidiš, kaj se pravi biti popotnik. Da! In vsote postajajo vedno večje, kot vidite, čim je stopal višje v službi."

Malo drugega se je nahajalo v knjižici kakor nekoliko zapiskov o legi krajev na praznih listih proti koncu in tabela za preračunavanje angleškega, francoskega in španskega denarja na skupno vrednost.

"Varčen človek!" je vzkliknil zdravnik. "Tega niso mogli prevariti."

"Sedaj pa," je rekel mirovni sodnik, "drugo stvar."

Papir je bil na več mestih zapečaten z naprstnikom kot pečatom, morebiti z ravno tistim naprstnikom, ki sem ga jaz našel v kapitanovem žepu. Zdravnik je z največjo skrbnostjo odprl pečate in iz zavoja je padel zemljevit nekega otoka, z zemljepisno dolžino in širino, globočino vode, imeni gričev in zalivov, večjih in manjših, in v vsako podrobnostjo, ki bi jo utegnil potrebovati, ako bi hotel ob njegovem obrežju varno zasidrati ladjo. Bil je kakih devet milj dolg in pet širok; imel je obliko, bi dejal, po konci stoječega debelega zmajca, ter je imel dve zavarovani luki, v sredi pa se je nahajal grič, zaznamovan z imenom "Daljnogled". Nahajalo se je tudi nekoliko dodatkov iz poznejših časov, pred vsem pa trije križi z rdečim črnilom — dva na severni strani otoka, eden na jugozapadni, in poleg tega poslednjega napisane s istim rdečim črnilom in z majhno, lično pisavo, zelo različna od kapitanovih ležečih črk, te-le besede: "Večji del zaklada tukaj."

Zadaj na drugi strani je ista roka napisala sledeče opazke: "Visoko drevo, greben Daljnogleda, eno točko od SSJ proti S." "Otok okostja, IJI proti I."

"Deset čevljev."

"Srebro v palčicah se nahaja v severnem skrivališču; najdeš ga na strmini vzhodnega malega griča, deset niti južno od črne skale z znamenjem na njej."

"Orožje se lahko najde v peščenem griču; S točka severnega zaliva, I in eno četrtno S." "I. F."

To je bilo vse; vendar je navdalo mirovnega sodnika in drja. Liveseya z velikim veseljem, najsi je tudi bilo kratko in meni nerazumljivo.

"Livesey," je rekel mirovni sodnik, "na mestu zapustiš svojo borno prakso. Jutri odidem v Bristol. Tekom treh tednov — dveh tednov — desetih dni — bomo imeli najboljšo ladjo, gospod, in najbolj izbrane mornarje Angleške. Ti boš imeniten kabinski deček, Jakec, vi, Livesey, ste ladjin zdravnik, jaz pa admiral. S seboj vzamemo tudi može kakor so Redruth, Joyce in Hunter. Imeli bomo ugodne vetrove, hitro vožnjo in niti najmanjše težave najti kraj in denarju na kupe, da se bomo valjali v njem in se igrali z njim vse čase kasneje!"

"Trelawney," je rekel zdravnik, "jaz grem z vami, in jaz sem porok za to, da se vse dobro izteče, in Jakec tudi in delati bomo čast podjetju. Samo en človek je, ki se ga bojim!"

"In kdo je to?" je zavpil sodnik, "imenujte mi tega psa, gospod!"

"Vi sami," je odgovoril zdravnik, "kajti vi ne morete brzdati svojega jezika. Mi edini vemo o tem papirju. Oni ljudje, ki so v današnji noči napadli gostilno — drzni, obupni ljudje gotovo — in drugi, ki so ostali na ladjih, in še več drugih, to smem reči, ne daleč proč, so vsi popolnoma prepričani, da pridejo do tega denarja. Nikdo izmed nas ne sme biti sam, dokler nismo na morju. Jakec in jaz ostaneva med tem časom skupaj; vi pa vzemite Hunterja in Joyca, ko pojdetje v Bristol; pred vsem pa: nihče ne sme ziniti besedice o tem, kar smo našli."

"Livesey," je odvrnil mirovni sodnik, "vi imate vedno prav. Molčal bom kot grob."

(Dalje prihodnjije)

Jaroslav Hašek:

Dobri vojak Švejk med svetovno vojno.

(Zivljenje in Sveto).

(Nadaljevanje)

Švejk ga je potisnil k sebi; pijanec je pozabil na vlak in jel posnemati razne živalske glasove. Najbolj mu je prijalo petelinovo petje in njegovo kikirikanje je zmagoslavno odmevalo po ulici.

Ves ta čas je Švejk ravnal z njim brezobzirno strogo. Kadarkoli se je kurat pripravil, da stori kako škodo, ga je Švejk sunil pod rebra, da se je mož topo sesedel in nagnil glavo na blazino.

Proti koncu vožnje se je lotila vojnega kurata huda melanholija. Jel se je jokati in vpraševati Švejka, ali je imel mater?

"Usmilite se me, ljudje božji," je vpil iz kočije. "sam samcat se mostal na svetu." "Ne delaj mi sramote," ga je opominjal Švejk, "tako je vsakdo spoznal, da si se ga nakresal."

"Jaz nisem ničesar pil, tovariš," je odvrnil vojni kurat, "sem docela trezen."

Strumno je vstal in zasalutiral: "Ich melde gehorsamst, Herr Oberst, ich bin besoffen."

"Kakor goba sem poln," je ponovil desetkrat zaporedoma s čuvstvom popolne brezupnosti.

Obrnivši se k Švejkju ga je jel molelovati: "Vrzite me iz avtomobila. Čemu neki me vozite?"

Vsedel se je in momljal: "Okoli lune se delajo kolobarji."

Bruhnil je v grohot, trenutek na to pa je apatično zrl v Švejka in pravil: "Dovolite, gospod, kje neki sem vas že videl? Ali niste bili na Dunaju? Morda pa se pozna iz semenišča?"

Nekaj trenutkov ga je zabavalo recitiranje latinskih verzov, ki so mu blódlili v spominu: "Aurea prima satast aetas que vindice nullo."

"Dalje pa ne gre," je rekel, "vrzite me vendar iz avtomobila. Zakaj me ne pustite? Saj si ne bom storil nič žalega!"

"Gospod," je dejal trenutek na to, "drugi prijatelj, prilepiti mi zausnico." "Eno ali več?" je vprašal Švejk. "Dve." "Nate jih . . ."

Vojni kurat je glasno štel zausnice in se je blaženo cemeril, ko jih je dobival.

"Taka-le reč mi prav dobro de," je pravil, "je koristna tudi želodcu, da lažje prebavlja. Dajte no še enkrat."

"Srčna hvala!" je vzkliknil, ko mu je Švejk brez obotavljanja izpolnil željo. "Zdaj sem popolnoma zadovoljen. Raztrgajte mi telovnik, prosim."

Izražal je najrazličnejše želje. Tako si je želel, da naj mu Švejk zvije nogo ali ga praska; hotel je, da mu ostrize nohe in izruva sprednje zobe.

Prihajale so mu mučeniške težnje; predložil je, da mu Švejk odrobi glavo in jo zavito v vrečo zaluči v Vltavo.

"Nato je zlobudral o raznih tekmah in prešel kmalu na bal.

"Ali plešete čardaš?" je vprašal Švejka. "Ali pa medvedji ples? Takole . . ."

Hotel je poizkusiti, kako je poskočen in se je zvalil na Švejka, ki mu je do dobra pokazal svoje sposobnosti za rokoborbo in ga potlej siloma posadil na sedež.

"Nekaj hočem!" je vpil vojni kurat, "pa se ne morem domisliti, kaj. Mar vi veste, kaj hočem?" Povesil je glavo v popolni resignaciji.

"Pa kaj mi je do tega, kar hočem," je rekel resnobno, "in tudi vam, gospod, ni nič do tega. Saj vas niti ne poznam. Drzni ste, gospod, da me tako

srepo merite s pogledi!"

Za hip je postal bojevitejši. Poizkusil je zopet navaliti na Švejka. Le-ta ga je bil kaj hitro umiril, preverivši ga o svoji popolni fizični premoči. Nenadoma je vojni kurat nedolžno vprašal:

"Kaj je danes: pondeljek ali petek?"

Bil je tudi zvedav, je-li december ali julij in je sploh pokazal nenasitno radovednost: Ali ste oženjeni? Ali radi je ste gorgonzolo? Ste-li imeli doma stenice? Kako vam kaj gre?

Tudi sicer je njegova zlobudrava zgovornost se bolj narasla. Pravil je, da je dolžan za jahalne škornje, bič in sedlo.

"Zares, tebe sem pa že nekje videl!" je vzkliknil sredi tega izbruha dosti neslovih besed. Skušal je Švejka objeti in ga s svojimi zaslinjenimi ustnicami poljubiti. "Saj sva hodila v isto šolo."

"Ti srček ti," je pravil nežno in gladil lastno nogo; "kako si zrasel, odkar se nisva videla. To najino svidenje odtehta vse doseadanje muke."

Dobil je pesniški zanos in je jel govoriti o povratku v solnčni sij srečnih obrazov in veselih src. Potlej je pokleknil in jel moliti, pri čemer ga je prijel blažen grohot, ki mu je dušil besede v grlu.

Ko so se ustavili pred njegovim stanovanjem, ni bila lahka reč, dobiti kurata iz kočije. "Saj še nisimo doma!" je vpil in rohnel. "Na pomoč! Ugrabit me hočejo! Jaz moram še dalje z vozom." Moža so v pravem pomenu besede potegnili iz kočije kakor kuhanga polža iz odlička. Zdelo se je, da ga bodo pretrgali, s tolikšno močjo se je bil zapel z nogami pod sedež.

Pri tem se je na ves glas smejal, rekoč: "Pretrgali me boste, gospodje."

Pa sta ga vendarle privlekla po stopnicah v stanovanje in ondi vrgla kakor klado na divan. Pravil je, da ne bo plačal avtomobila, ki ga ni bil naročil. Dobre četrte ure je trajalo, preden so ga bili preverili, da ni bil avto, marveč kočija.

"Vi bi me radi prevarili," je ugovarjal in podremano upiral oči zdaj v Švejka zdaj v kočijaža. "Saj smo vendar prišli peš."

Tedajci pa se ga je na mah lotila brezmejna velikodušnost; vrgel je kočijažu denarico in rekel: "Kar vse si vzemi, ich kann bezahlen. Ni mi do krajcarjev."

Pravilno bi bilo, da mu ni bilo do šestinideset krajcarjev, zakaj več jih v denarnici ni bilo. Na srečo je bil kočijaž dovolj nezaupljiv; preštel je novec in je jel govoriti o klofutah.

"Pa jih daj," je rekel vojni kurat korajžno, "mar misliš, da jih ne vzdržim? Pet tvojih prenesem brez nevolje."

V kuratovem telovniku je našel kočijaž petkronski novec. Vzel ga je in odšel, preklinjaje svojo usodo in vojnega kurata, ki ga je za par bornih grošev toliko časa zadržal.

Vojni kurat se je počasi udaljal spancu, a medtem je že koval neke načrte: obljubil je Švejkju svojo sestro, ki je ni imel. Naposled je čvrsto zasmrčal.

VRTNARSKI NASVETI

Kmalu bo tu čas, ko bodo neštevilna življenja, ki zdaj spe pod rjavo rušo, pogledala na dan. Za enkrat pa še vse spi. Vrtni trati in grmičem pa je še vedno čas dati nekoliko gnojila. Dober je pregnit hlevski gnoj, a še boljše je kostna moka. Topiči se sneg in gorak pomladni dež bo dovedel gnojilo h koreninam rastlin.

V lepem vremenu je dobro pregledati na vrtu grmičje in drevesa, če ni na njih zalege rjavih moljev in gosenic. Če uničimo ta gnezda zdaj, obvarovali bomo vrt velike škode.

Ako v tem času odrežemo par vejic forsytije ali rmenih zvončkov (yellow bells) in jih potaknemo v vazo na oknu, napolnjeno seveda z vodo, bodo cvetni popki kmalu pognali in se razcveteli. Cvetje v tem času je zelo dobrodošlo.

Priporočljivo je koristnim pticam, ki prezimujejo pri nas, včasih postreči z drobtinicami, zrnjem in različnimi odpadki jestevin. Ptice rade ostanjejo v bližini krajev, kjer je dosti živeža in nas bodo v poletju za našo naklonjenost bogato odškodovale z uničevanjem škodljivih mrčesov.

Regrat na vrtu nam je v zgodnji pomladi navadno prav dobrodošel kot zdrava salata. Poleti pa povzroča mnogo neprilik na vrtnih tratih. Razkošati se tako, da skoro uniči travo in skoro nemogoče ga je odpraviti, če se je vdomačil na vrtni trati. Kdor hoče imeti lepo, gosto trato pri hiši, seveda ne bo trpel regrata med travo. Zelo dober način za uničiti regrat je baje z gasolinom. Samo par kapljice gasolina se kane v srce regrata in v nekaj dneh se posuši do najnižjih korenin. Paziti pa je treba, da se ob enem ne polije trava, ker gasolin uniči vsako rastlino.

Kaj se ljudje pogovarjajo.

Dr. Carney Landis z wesleyske univerze je želel pronajti o čem se ljudje največ pogovarjajo na cesti. Ure in ure jo poslušal pogovore mimoidočih na cestnih vogalih v New Yorku, v Columbusu, O. in v Londonu, Anglija.

Iz mnogoštevilnih pogovorov je povzel, da ameriški moške govore med seboj največ o "biznesu" in denarju. Ameriške ženske se med seboj pogovarjajo o moški ženski in ženski modi, o sebi in drugih ženskah. Moški med seboj in ženske med seboj imajo v Londonu precej podobne pogovore kot v Ameriki.

Ameriški moški govore z ženskami o športu in nakupovanju; Anglež pa govori z žensko o sebi, o ženskah in o obleki. Angleži se v svojih pogovori skušajo prilagoditi ženskam, ameriške ženske pa se zanimajo za možovo trgovino in podobno.

V splošnem je našel dr. Landis več raznovrstnosti v pogovorih v Angliji kot v Ameriki.

DOPISEL

(Nadaljevanje iz 3. strani)

veda bratstva, podpira svoje tovariše, ki se borijo za svoj obstanek in tudi za boljše življenjske pogoje nas vseh. Kdor pa ljubi le samega sebe, takemu je bratstvo deveta brigada in se ne bo vnelal zanj ne na en, ne na drugi način. Ime organizacije ni glavno vprašanje. Organizacija, oziroma podporno društvo more biti dobro pod enim ali drugim imenom.

Glavni urad J. S. K. Jednote naj bi se premestilo v Cleveland, ki je najbolj v sredini jednotnega delokroga in najbolj pripravno mesto za bodoče konvencije.

Sem tudi proti vsaki združitvi bodisi z eno ali drugo organizacijo.

Frank Medvešek,

član društva št. 143 JSKJ.

del, preden sem pristopil, kakšno je ime organizacije, in mislim, da je to vedel tudi vsak drngi član ob pristopu k temu ali drugemu krajevemu društvu. Ustanovitelji so dali organizaciji tako ime in nam se ga ni treba sramovati. Mislim tudi, da bi spreminitev imena povzročila precejšnje stroške.

Val. Vidmar,

član društva št. 145 JSKJ.

SKUPNA POTOVANJA

Ako ste namenjeni v stari kraj, boste najbolj potovali, ako se pridružite enemu izmed naših skupnih potovanj, ki se bodo vršila kot sledi:

1. Velikonočno potovanje — 17. marca — na najnovejšem in najhitrejšem parniku Francoske linije — Ile de France.

2. Majniško potovanje — 28. aprila — tudi na največjem in najmodernejšem parniku Francoske linije — Ile de France.

3. Tržaško potovanje — 6. maja — na novem in hitrem parniku Saturnia, ki rabi samo 12 dni do Trsta.

4. Poletno ali glavno potovanje — 9. junija — zopet na slavnem Ile de France.

Poznejša skupna potovanja bodo pravčasno naznanjena.

Lahko potujete tudi po kaki drugi liniji ali z drugimi parniki. Mi zastopamo vse važne linije in vam lahko postrežemo v vsakem slučaju.

V vašo korist je, da se čim prej prijavite ter si tako zagotovite dober prostor in nam omogočite pravčasno preskrbo potrebnih pravic itd.

Za cene, vozni red in druga pojasnila se obrnite na

SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠARK

455 W. 42d St. New York, N.Y.

IZSEL JE

Slovensko-Amerikanski

KOLENDAR

za leto 1928

Cena s poštnino vred

50c

Naročite ga pri:

GLAS NARODA

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street,

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, oporoče in stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

RUDOLF PERDAN

SLOVENSKI JAVNI NOTAR

Naznanja rojakom te okolice, da izvršuje vse v notarsko stroko spadajoče poste.

933 E. 185th St.

Cleveland, Ohio.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki.

Zlatarske predmete vsih vrst, gramofone, piame in radio vsih vrst in izdelkov dobite pri nas.

FRANK ČERNE

6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

Velikonočni skupni izlet v Jugoslavijo in Italijo

priradimo s parnikom

"PARIS"

dne 24. marca 1928 (1. A. M.)

Potniki bodo imeli tedaj spremiljevalca, ki jih bo spremljal skozi do Ljubljane, gledal bo na to, da bodo vsi udobno potovali ter skrbel za vso prtljago.

CENA VOZNEMU LISTU III. RAZREDA

do Ljubljane \$114.67, tja in nazaj \$103.50,

do Trata \$103.50, tja in nazaj \$103.50.

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej prijavi.

II. SKUPNI ALI MAJSKI IZLET

s parnikom

"PARIS"

priradimo dne 12. maja 1928 (1. A. M.)

Tudi tedaj bo pridelen potnikom spremljevalec skozi do Ljubljane in jim bo vso prtljago preprical, da se tedaj najbolj udobno in brezskrbno potujejo.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St.,

New York, N. Y.

ELCO THEATER - ELY, MINNESOTA

V nedeljo in ponedeljek 19. in 20. februarja nastopi v sliki

"NJEN DIVJI OVES" (Her Wild Oat) Colleen Moore

Tu pokaže Colleen Moore svoje najboljše zmožnosti v najnoviji sliki. Ne zamudite je!

Imam na zalogi že nad 1400

LUBASOVE HARMONIKE

vseh vrst in modelov, nestranske, kranjske in chromolitne; tri in štiritravnstne, drgnat, trikrat in štiritravnstne uglasene.

Imam na zalogi tudi vse čeeke, glasove, nove gotove mehove in druge posamezne dele. Cene harmonikam znatno znižal.

Pišite po cenik na:

ALOIS SKULJ

323 Epsilon Pl., Brooklyn, N.Y.

Edini zastopnik in zaloga LUBASOVH HARMONIK v Zlatobah

Dravah

Lepe tiskovine

za vaša društva, za trgove, posameznike, za vsakršne ne priveditve dobite vseslej

po nizkih cenah

v prvi slovenski uniki in karni v Zjed. državah, dobite ob vsakem času in nesljivo in

točno postrežbo

Se priporočam društvom, inkom, trgovcem za vsake vrste dela. Prevzamem najprej kot najmanjša dela.